

Győri Ítéltábla
Pf.I.20.409/2011/5. szám

A Győri Ítéltábla dr. Erős Anikó ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Horváth Péter ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve I. r. és II. r. alperesek** ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2011. március 7. napján kelt 17.P.20.519/2010/18. sorszám alatti közbenső ítéletével szemben az I. r. alperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a **"X" település** belterületi **"A"** hrsz-ú, „lakóház, udvar” megnevezésű ingatlanon élettársi vagyontársaság jogcímén ½ arányban tulajdonjogot szerzett, továbbá annak ingatlan-nyilvántartási átvezetését és közös tulajdon megszüntetését. Emellett - keresetfelemelésében - az I. r. alperest megillető, a **"M"** Bt-beli 50%-os törzsbetétjének és a **1.** Banknál lévő vagyoni befektetésének elszámolását is kérte az élettársi közös vagyon megosztása körében.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását és a felperes per költségeiben történő marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy közöttük klasszikus élettársi kapcsolat nem volt. Nem vitatta azt, hogy a felperessel érzelmi kapcsolatban állt, azonban gazdasági közösség nem volt közöttük.

A II. r. alperes a felperes keresetének teljesítését, az élettársi vagyontársaság jogcímén keletkezett tulajdonjoga megállapítását - az ingatlanra vonatkozó, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogainak változatlan fennmaradása mellett - nem ellenezte.

Az elsőfokú bíróság 18. sorszám alatti közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes 2000. augusztusa és 2009. október 5. napja között élettársi jogviszonyban éltek.

Határozata indokolása szerint mivel az I. r. alperes a felperesnek az élettársak közös szerzésére (Ptk. 578/G.§) alapított igényét a gazdasági közösség hiányára hivatkozással vitatta, az elsőfokú bíróság a Pp. 213.§ (3) bekezdése alapján elsőként az élettársi kapcsolat fennállása kérdésében határozott. Álláspontja szerint az élettársak a Ptk. 685.§ és 578/G.§-ai

alapján olyan házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben élő két személy, akik együttélésük alatt a szerzésben való közreműködés arányában szereznek tulajdont. Így az élettársi jogviszony fennállásának bizonyítottsága vélelmet létesít amellet, hogy annak tartalma alatt az élettársak által akár együttesen, akár külön-külön megszerzett bármely vagyontárgy az élettársak közös tulajdonát képezi, kivéve, ha az élettársak valamelyike kizárólagos szerzést bizonyít. Az élettársi kapcsolat fogalma feltételezi a közös lakásban való együttélést, a közös háztartás fenntartását, a felek közötti érzelmi és gazdasági közösség fennállását, és azt is, hogy harmadik személyekkel szemben összetartozásukat minden vonatkozásban vállalják.

Nincs jelentősége annak, hogy a felek milyen módon kezelték az együttélés alatt a jövedelmüket és annak sem, hogy a háztartás fenntartásához milyen módon járultak hozzá. Nem a pénzkezelés formális módja, hanem a jövedelmeknek a közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarításnak az együttélést szolgáló célra történő fordítása határozza meg a gazdálkodás jellegét.

Ezen, az egységes ítélkezési gyakorlatban kialakult elvek mentén vizsgálta, hogy a felperes és az I. r. alperes között az élettársi kapcsolat fennállása megállapítható volt-e. Figyelemmel az I. r. alperes érzelmi közösség fennálltát elismerő nyilatkozatára az elsőfokú bíróság kizárólag a gazdasági közösség megvalósulása körében folytatott vizsgálatot.

E körben részletesen meghivatkozta a felek előadását és a meghallgatott tanúk vallomását, amelyeket értékelve kétséget kizáróan megállapította, hogy a 2000. augusztusától a felperes és az I. r. alperes közös lakásban éltek együtt, és közös háztartást tartottak fenn. A tanúvallomások értékelésének eredményeképp hangsúlyozta, bár a felperes és az I. r. alperes között közös kassza, közös bankszámla nem volt, a jövedelmeiknek a közös életvitelhez való felhasználása mégis megtörtént, ezért a gazdasági közösség léte bizonyított. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes az együttélésük ideje alatt közösen két alkalommal hitelt vettek fel, hiszen mindkét szerződésben a felperes adóstársként szerepelt. A szerződések célja a **"X" települési** ingatlan felújítása volt. Ebből egyértelmű az a következtetés, hogy a felperes és az I. r. alperes együttműködött a közös boldogulás céljából vállalt jelentős vagyoni kötelezettségvállalásnál. Ez a tény a gazdasági közösség megvalósulását támasztja alá. Ugyanakkor a tanúk vallomása alapján az is bizonyítást nyert, hogy a peres felek az összetartozásukat harmadik személyekkel szemben is felvállalták.

A közbenső ítélet ellen az I. r. alperes fellebbezés terjesztett elő, amelyben annak megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a felek közötti gazdasági közösség fennálltát. Érvelésének lényege szerint önmagában az a nem vitatott tény, hogy a peres felek 2000. augusztusától 2009. októberéig együtt laktak, nem elegendő az élettársi jogviszony fennállásának megállapításához. Ahhoz a gazdasági közösség meglétét is vizsgálni kell. Így vizsgálendő, hogy volt-e a felek között gazdasági célú együttműködés, hallgatólagos megállapodás abban, hogy a létrejövő vagyon közös legyen, teljes körű együttműködést tanúsítottak-e a gazdasági célkitűzéseik elérése érdekében. A peres felek az együttélésük alatt azonban kizárólag a mindennapi kiadások tekintetében működtek együtt, ezt meghaladó

közös célkitűzéseik, céljaik nem voltak, így a jövedelmeiket sem azok érdekében használták fel. Még egymás jövedelmével sem voltak tisztában, a jövedelmeiket külön-külön használták fel. Közös teherviselés közöttük nem állt fenn, teljesen önállóan gazdálkodtak. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a 2001. március 22. napján létrejött, majd 2001. május 11. napján felbontott adásvételi szerződés tényét és annak tartalmát. A felbontó okirat 4. pontjában foglaltak helyes értelmezése szerint a felek az ingatlanon fennálló közös tulajdonukat megszüntették, és a jövőre nézve sem kívántak ezzel összefüggésben bármilyen igényt érvényesíteni, egymással „végérvényes, visszavonhatatlan, megtámadhatatlan” módon elszámoltak. Ez is azt támasztja alá, hogy a felek között nem volt gazdasági közösség.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes az élettársi közösség fennálltát a jelenleg szünetelő közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perben nem vitatta. A jelen perben az I. r. alperes elismerte, hogy a felperes fizette a rezszi költséget. Ezen felül a felperes a közös hitel törlesztésében is részt vállalt, az építkezés költségeihez is hozzájárult. A tíz év együttélés alatt az ingatlan vásárlás és annak lakhatóvá tétele érdekében jelentős, közös hitelfelvételből megvalósuló felújítás, továbbá közös vállalkozás is megvalósult. Az I. r. felperes kizárólag a **"X" települési** ingatlan megvásárlásához szükséges vételárral rendelkezett ennek ellenére lakhatatlan ingatlan vásárolt. Ezért számolnia kellett azzal, hogy az élettársi közösség fennállása alatt végzett felújítási munkálatok a felperes javára tulajdoni igényt keletkeztetnek. Ezt bizonyítja, hogy a később felbontott okiratban tulajdoni hányadot jutatott részére. A közös hitelfelvétel is a gazdasági közösséget támasztja alá.

A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben szükséges és elégséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206.§-ának megfelelően, helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, és abból levont jogi következtetéseivel, az elsőfokú bíróság érdemi döntésével, és annak indokolásában foglaltakkal is az ítéletábra teljes egészében egyetértett, azokat megismételni nem kívánja, azokra csupán hivatkozik. (Pp. 254.§ (3) bekezdés)

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

Figyelemmel arra, hogy a felperes és az I. r. alperes között nem volt vitás az érzelmi kapcsolat fennállása, a fellebbezési eljárásban az ítéletábrának az I. r. alperes által vitatott - a Ptk. 685/A.§- ában meghatározott, az élettársi kapcsolat fogalmi elemét képező - gazdasági közösség megléte tekintetében kellett állást foglalnia.

E körben az ítéletábra nem osztotta az I. r. alperes azon fellebbezési érvelését, hogy a felperessel fennálló kapcsolata a gazdasági közösségük hiánya miatt nem felelt meg az élettársi jogviszony fogalmának.

A gazdasági közösség körében az ítélkezési gyakorlat a felek közös célok érdekében való együttműködésének és az általuk szerzett jövedelmek közös célra történő felhasználásának, tehát annak tulajdonít döntő jelentőséget, hogy a felek szándéka közös közreműködéssel, közös vagyon megszerzésére irányuljon és ennek érdekében egymást támogatva együttesen járjanak el. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a pénzkezelés formális módja a gazdasági kapcsolat szempontjából nem releváns, kizárólag annak van jelentősége, hogy a felek a rendelkezésre álló anyagi eszközöket a közös cél elérésének a szolgálatába állítják, avagy sem.

Önmagában az a tény, hogy a felperes és az I. rendű alperes nem voltak „közös kasszán”, nem zárja ki az élettársi kapcsolat fennállását. Az I. r. alperes személyes előadása szerint „én fizettem az ételmezés költségeit, és ha a „G” nem volt otthon, akkor én fizettem ki a közös költséget is. A lakás fenntartásával kapcsolatos minden költséget a felperes fizetett.” (I. r. alperes nyilatkozata 12. számú jegyzőkönyv 19. oldal) Így bizonyítást nyert, hogy a mindennapok szintjén a közös teherviselés megfelelően működött.

A bírói gyakorlat nem tulajdonít jelentőséget az élettársi viszony megállapíthatósága körében annak, hogy a felek miként kezelték az együttélés alatt a jövedelmüket és a közös háztartás fenntartásához milyen módon járultak hozzá.

Nem zárja ki az élettársi kapcsolat megállapíthatóságát önmagában az, hogy a közös gazdálkodás során csak az egyik fél gondoskodott a pénzkezelésről és viselte a közös háztartással kapcsolatos kiadásokat, tevékenységeket. Nem a pénzkezelés formális módja, hanem a jövedelmeknek a közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarításnak az együttélést szolgáló célra fordítása az, ami a gazdálkodás jellegét meghatározza.

Az I. r. alperes fellebbezési érvelésére figyelemmel az ítélőtábla rámutat arra, tény, van olyan bírói gyakorlat, amely szerint nem eredményezheti a Ptk.685/A.§-a szerinti gazdasági közösség és élettársi jogviszony létrejöttét, és ebből következően a feleknek a Ptk.578.§-ának (1) bekezdése szerinti közös tulajdonszerzését a közös lakásban és közös háztartásban, érzelmi közösségben történő együttélés akkor, ha a felek gazdasági együttműködése kizárólag a közös életvitel költségeinek a fedezésére terjed ki, egyéb vonatkozásban viszont a vagyoni függetlenségüket fenntartják (BH2007.122). Ugyanakkor abban is egységes a bírói gyakorlat, hogy a „korlátozott élettársi vagyonszövetség” nem ismeri, hiszen a felek közös gazdálkodásában folytatott eltérő tevékenységének következményeit a szerzésben való közreműködés szerint kizárólag a tulajdonszerzés arányának megállapításakor kell kifejezésre juttatni (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.21.375/1999. számú eseti döntés).

Az elsőfokú eljárás adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes és az I. rendű alperes távlati céljaik elérése - közös otthon megteremtése - érdekében összefogtak. Az I. r. alperes - házassági vagyonszövetség megszüntetéséből származó - kizárólagos vagyonából vásárolták meg a perbeli ingatlant, amelynek felújításában mind anyagiakban, mind a kivitelezésben a felperes is részt vállalt. **1. tanú** érdektelen tanú vallomása szerint ő és a felperes munkatársai is segítettek a tetőfelújítási munkálatoknál (**1. tanú** vallomása 12. számú jegyzőkönyv 34. oldal).

A közös gazdasági együttműködést erősítik a csatolt 2001. évi, 2.300.000,- Ft összegű ingatlanbővítési kölcsönszerződésre, és a 2008. évi, 5.300.000,- Ft összegű hitelre vonatkozó

okiratok. Mindkét hitelszerződésben a felperes az I. r. alperes adóstársaként szerepel, ami közös gazdasági célt feltételez.

Az ítéletábra jelentőséget tulajdonított annak a ténynek is, hogy a peres felek közös gazdasági társaságot - "M" Bt. - működtettek, amely a fentebb meghivatkozott adatokkal együtt a gazdasági közösség fennállását támasztja alá. Így megállapítható, hogy a felek közös döntés alapján a külön kezelt jövedelmeik egy részét közös gazdasági célokra fordították.

Mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletében megalapozottan és helyesen állapította meg, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2000. augusztusától 2009. október 5. napjáig élettársi kapcsolat állt fenn.

Így a fellebbezésben előadottak nem szolgáltathatnak alapot az érdemben helyes elsőfokú közbenső ítélet megváltoztatására.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján, annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Győr, 2012. évi december hó 6. napján

Dr. Lezsák József sk. a
tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk. előadó
bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró